

ประกาศชวนา

ฉบับที่

7

รายงานสภาพการทำนา และศัตรูข้าว เพื่อเตือนภัยการระบาด ฤดูนาปี 2565 จังหวัดเชียงราย

โดยกลุ่มวิชาการ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

รอบสำรวจที่ 7 ฤดูนาปี 2565 : วันที่ 3 - 4 ตุลาคม 2565

ภาพรวมของจังหวัดเชียงราย

สภาพพื้นที่การทำนาในจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่ข้าวอยู่ในระยะแตกกอถึงออกรวง บางพื้นที่ได้มีการเก็บเกี่ยวแล้ว พบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยเกินระดับเศรษฐกิจในพื้นที่ทำนาของเกษตรกร ตำบลแม่ข้าวต้ม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เนื่องจากช่วงนี้มีความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนที่ปกคลุมภาคเหนือตอนบน ทำให้บริเวณภาคเหนือตอนบนมีฝนน้อย แต่ยังคงมีฝนตกหนักบางแห่ง ดังนั้นจึงขอให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงนาและเฝ้าระวังการระบาดของแมลงศัตรูข้าวในแปลงนาของท่าน

ภาพรวมของแปลงสำรวจ

ผลการสำรวจแปลงสำรวจ จำนวน 10 แปลง ได้แก่ อำเภอแม่จัน ป่าแดด เมืองเชียงราย แม่สาย เทิงพาน แม่สรวย เวียงป่าเป้า เวียงชัย และแปลงติดตามสถานการณ์ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ส่วนใหญ่ข้าวอยู่ในระยะออกดอก ส่วนแปลงสำรวจอำเภอแม่จันเก็บเกี่ยวเรียบร้อยแล้ว พบโรคใบจุดสีน้ำตาล ในแปลงสำรวจอำเภอเวียงป่าเป้า และแปลงติดตามสถานการณ์ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย แต่ไม่เกินระดับเศรษฐกิจ พบประชากรเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัยในนาหว่าน (1 ตัว/ต้น) แปลงสำรวจอำเภอเมืองเชียงรายเฉลี่ย 0.20 ตัว ในนาปักดำ (10 ตัว/กอ) แปลงสำรวจอำเภอเวียงป่าเป้า เวียงชัย และแปลงติดตามสถานการณ์ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย เฉลี่ย 0.05 – 2.00 ตัว แต่พบจำนวนต่ำกว่าระดับเศรษฐกิจ แปลงสำรวจอื่น ๆ ส่วนใหญ่พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นสีเขียว เพลี้ยกระโดดหลังขาว และเพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก พบศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงปอเข็ม แมงมุมเขียว ตัวเต่าสีส้ม และมวนเขียวดูดไข่

ข้อมูลค่า BUS ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 - 30 กันยายน 2565 พบเกินค่าวิกฤต 2.25 จำนวน 3 วัน ได้แก่ 11 - 13 กันยายน 2565 มีค่า BUS สูงสุด เท่ากับ 5.30 แต่ยังไม่พบการระบาดของโรคไหม้ในแปลงสำรวจ

(ก) ลักษณะแปลงที่ถูกทำลายโดยเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

(ข) ลักษณะของโรคใบจุดสีน้ำตาลในแปลงสำรวจ
อำเภอเวียงป่าเป้า

“ เป็นผู้นำด้านงานวิจัยและพัฒนา ข้าวเหนียวและข้าวญี่ปุ่นของภาคเหนือ ”

จุดที่ 1 ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 8 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ ขาวดอกมะลิ 105 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบกว้าง พิกัดแปลง lat 19.490720 long 99.978896 สำรวจวันที่ 4 ตุลาคม 2565 เวลา 09.35 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะออกดอก (ภาพที่ 1)

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

โรค แมลง - ศัตรูศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

ภาพที่ 1 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโต ในแปลงสำรวจตำบลโรงช้าง
อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 2 ตำบลศรีคำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 6 ไร่ 3 งาน ปลูกข้าวพันธุ์ กข43 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 20.205188 long 99.873644 สำรวจวันที่ 3 ตุลาคม 2565 เวลา 14.56 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อน ข้าวเก็บเกี่ยวเรียบร้อยแล้ว (ภาพที่ 2)

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวได้เก็บเกี่ยวแล้ว

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวได้เก็บเกี่ยวแล้ว

ภาพที่ 2 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลศรีคำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 3 ตำบลดอยลาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 4 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ ขาวดอกมะลิ 105 ใช้วิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.648751 long 99.931664 สำรวจวันที่ 4 ตุลาคม 2565 เวลา 11.30 น. ท้องฟ้ามีเมฆมาก อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะออกรวง (ภาพที่ 3) แปลงสำรวจมีน้ำเพียงพอ ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ปานกลาง พบวัชพืช ได้แก่ หญ้าข้าวนก หนวดปลาชุก กระจายทั่วแปลงนา

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจจำนวนต้นข้าวในพื้นที่ 30×50 เซนติเมตร มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 39.75 ต้น ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 109.50 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 2.50 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 2.40 เซนติเมตร

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 4 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 7 ตัว และเพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก 2 ตัว พบศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวงเต่าสีส้ม 2 ตัว และแมงมุมสุนัขป่า 1 ตัว สำหรับการใส่สวิงโอบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 35 ตัว แมลงสิง 2 ตัว และด้กแตนข้าวเล็ก 4 ตัว พบศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวงเต่าสีส้ม 2 ตัว แมลงปอบ้าน 1 ตัว และแมลงปอเข็ม 6 ตัว ในแปลงสำรวจพบอาการของโรคใบจุดสีน้ำตาลและโรคเมล็ดด่าง โดยเปอร์เซ็นต์พื้นที่ที่ถูกทำลาย และความรุนแรงของโรคต่ำกว่าระดับเศรษฐกิจ

ภาพที่ 3 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าว ในแปลงสำรวจตำบลดอยลาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 4 ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 3 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข-แม่ใจ 2 ใช้วิธีการปลูกด้วยรถปักดำ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 20.430171 long 99.964192 สำรวจวันที่ 3 ตุลาคม 2565 เวลา 14.10 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศเย็น ข้าวอยู่ในระยะออกดอก (ภาพที่ 4) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

ภาพที่ 4 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าว ในแปลงสำรวจตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 5 ตำบลหงาว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 8 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ สันป่าตอง 1 ใช้วิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.683710 long 100.245186 สำรวจวันที่ 4 ตุลาคม 2565 เวลา 10.37 น. ท้องฟ้ามีเมฆมาก อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะออกดอก (ภาพที่ 5) แปลงสำรวจมีน้ำเพียงพอ ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

ภาพที่ 5 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าว ในแปลงสำรวจตำบลหงาว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 6 ตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 2 ไร่ ปลูกข้าวญี่ปุ่นพันธุ์ ก.วก.2 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.618336 long 99.490087 สำรวจวันที่ 3 ตุลาคม 2565 เวลา 11.30 น. มีฝนตกปรอย ๆ ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อน (ภาพที่ 6) แปลงสำรวจมีน้ำเพียงพอ ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

ภาพที่ 6 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าว ในแปลงสำรวจตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 7 ตำบลธารทอง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 2 ไร่ 2 งาน ปลูกข้าวพันธุ์ กข6 โดยวิธีการปักดำด้วยแรงงานคน เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.701774 long 99.672035 สำรวจวันที่ 3 ตุลาคม 2565 เวลา 08.15 น. ท้องฟ้ามีเมฆครึ้ม อากาศเย็น ข้าวอยู่ในระยะตั้งท้อง (ภาพที่ 7) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 30.10 ต้นต่อกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 145.50 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.50 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 1.20 เซนติเมตร

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 3 ตัว และเพลี้ยจักจั่นหัวสีส้ม 1 ตัว พบศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวง่าสีส้ม 1 ตัว สำหรับการใส่สวิงโฉบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 6 ตัว และเพลี้ยจักจั่นสีเขียว 30 ตัว พบศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมงมุมเขียวยาว 4 ตัว และด้งแตนแคะ 1 ตัว

ภาพที่ 7 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าว ในแปลงสำรวจตำบลธารทอง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 8 ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 2 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ นาน 59 โดยวิธีการปลูกด้วยรถปักดำ เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.335196 long 99.519618 สำรวจวันที่ 3 ตุลาคม 2565 เวลา 10.10 น. มีท้องฟ้ามีดครึ้ม อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 8) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ปานกลาง พบวัชพืช ได้แก่ หญ้าข้าวหนก และหญ้าดอกขาว

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 24.65 ต้นตอกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 63.15 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.00 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 2.20 เซนติเมตร

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 14 ตัว เพลี้ยกระโดดหลังขาว 26 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 58 ตัว และเพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก 3 ตัว ไม่พบแมลงศัตรูธรรมชาติ สำหรับการสำรวจโรคแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 17 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 13 ตัว เพลี้ยจักจั่นขาวใหญ่ 1 ตัว และตั๊กแตนข้าวเล็ก 1 ตัว พบศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงปอเข็ม 13 ตัว และแมงมุมเขียวยาว 11 ตัว ในแปลงสำรวจพบอาการของโรคใบจุดสีน้ำตาล โดยเปอร์เซ็นต์พื้นที่ที่ถูกทำลายเฉลี่ยเท่ากับ 21.00 เปอร์เซ็นต์ ความรุนแรงของโรคเฉลี่ย 1.40 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งต่ำกว่าระดับเศรษฐกิจ

ภาพที่ 8 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลเวียง
อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 9 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 1 ไร่ 1 งาน ปลูกข้าวญี่ปุ่นพันธุ์ ก.วก.2 โดยวิธีการปลูกด้วยรถปักดำ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.945893 long 99.958841 สำรวจ วันที่ 4 ตุลาคม 2565 เวลา 13.20 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะตั้งท้อง (ภาพที่ 9) ต้นข้าว เจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 16.50 ต้นต่อกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 76.25 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.00 ระดับน้ำ ในแปลงสำรวจเฉลี่ย 3.60 เซนติเมตร

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 1 ตัว เพลี้ยกระโดดหลังขาว 2 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 2 ตัว และเพลี้ยจักจั่นขาวใหญ่ 1 ตัว พบศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวงเต่าสีส้ม 2 ตัว สำหรับการใส่สวิงโอบแมลงใน นาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 6 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 6 ตัว และเพลี้ยจักจั่นปีก ปลายหัก 2 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ มวนเขียวดุดไข่ 32 ตัว ตัวงเต่าสีส้ม 2 ตัว และแมลงปอเข็ม 10 ตัว

ภาพที่ 9 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 10 แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าวศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย อ.พาน จ.เชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 1 งาน ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 โดยวิธีการปักดำด้วยแรงงานคน เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2565 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.531748 long 99.739965 สำรวจวันที่ 5 ตุลาคม 2565 เวลา 10.00 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 10) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 15.45 ต้นตอกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 105.90 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.00 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 19.20 เซนติเมตร

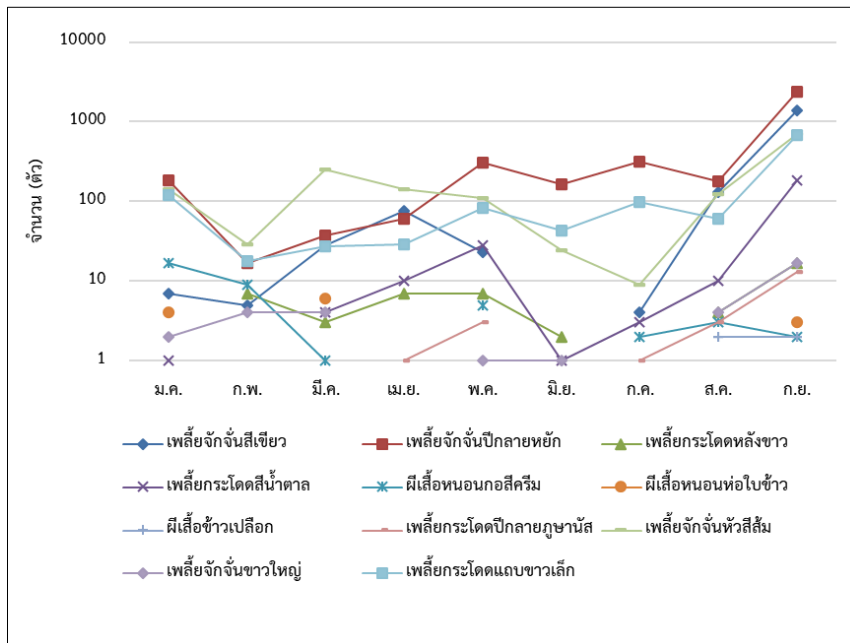
โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 40 ตัว เพลี้ยกระโดดหลังขาว 2 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 49 ตัว และเพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก 6 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ มวนเขียวดูดไข่ 3 ตัว ตัวงเต่าสีส้ม 1 ตัว และแมงมุมสุนัขป่า 2 ตัว สำหรับการสำรวจโรคแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 2 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 48 ตัว เพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก 8 ตัว และเพลี้ยจักจั่นขาวใหญ่ 2 ตัว พบศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวงเต่าสีส้ม 10 ตัว ตัวงเต่าลายหยัก 2 ตัว แมลงปอเข็ม 12 ตัว และแมงมุมเขียวยาว 6 ตัว ในแปลงสำรวจพบอาการของโรคใบจุดสีน้ำตาล โดยเปอร์เซ็นต์พื้นที่ที่ถูกทำลาย และเปอร์เซ็นต์ความรุนแรงของโรคเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับเศรษฐกิจ

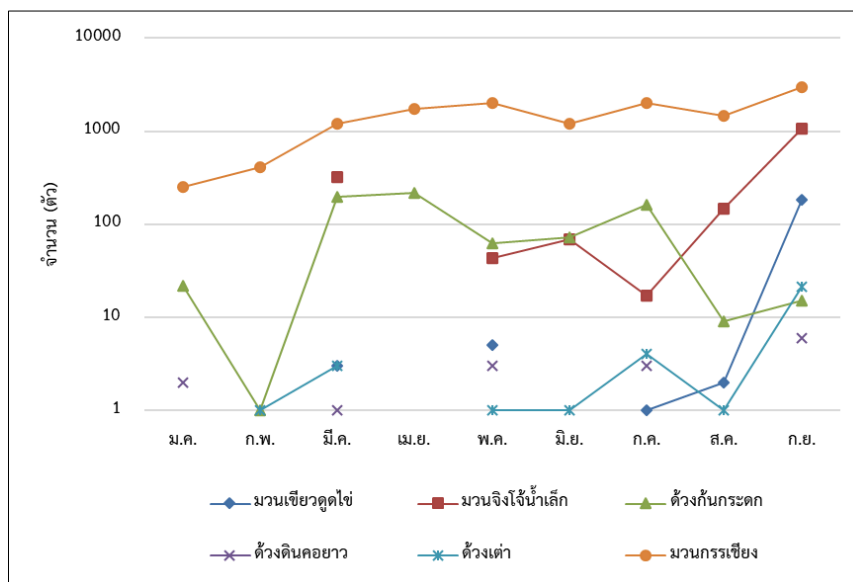

ภาพที่ 10 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

กับดักแสงไฟ : การตรวจนับแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติจากกับดักแสงไฟ (Light trap) ที่ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย เปิดหลอดไฟเวลา 18.00 - 22.00 น. ทุกวัน ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 30 กันยายน 2565 พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นปีกลายหยักมากที่สุด เมื่อเทียบกับแมลงศัตรูข้าวชนิดอื่น ๆ รองลงมา คือ เพลี้ยจักจั่นสีเขียว และเพลี้ยจักจั่นหัวสีส้ม (ภาพที่ 11) แมลงศัตรูธรรมชาติที่พบเป็นจำนวนมาก ได้แก่ มวนกรรเชียง รองลงมา คือ มวนจิงโจ้น้ำเล็ก และด้วงก้นกระดก (ภาพที่ 12)

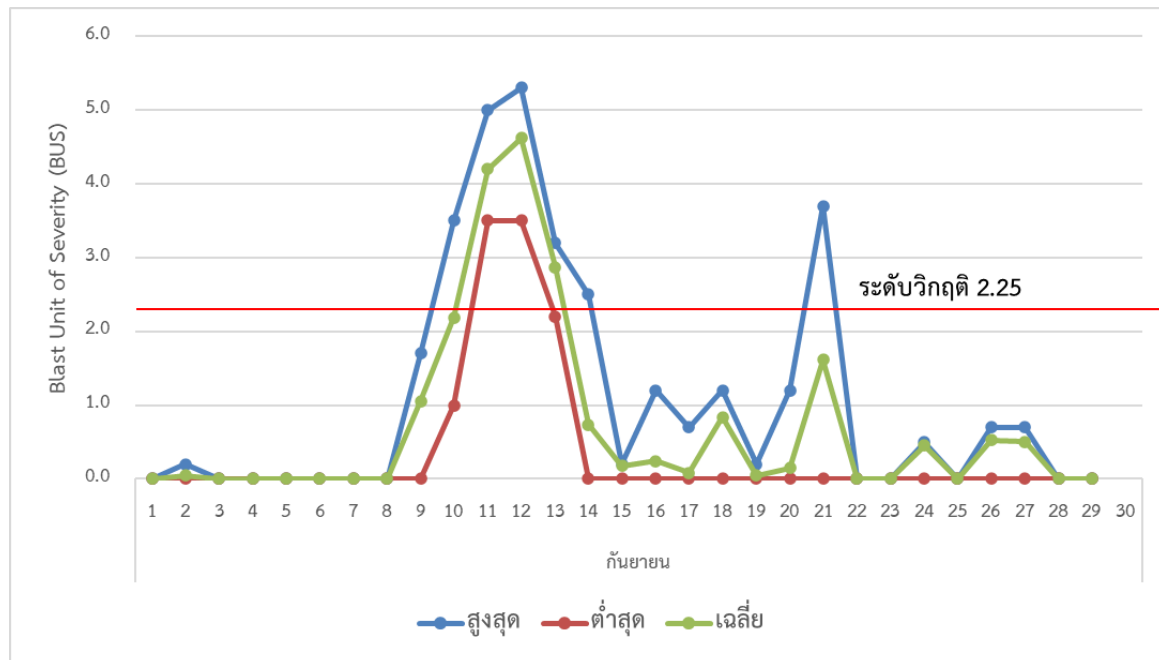

ภาพที่ 11 แผนภาพแสดงจำนวนแมลงศัตรูข้าวจากกับดักแสงไฟ ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 30 กันยายน 2565 ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

ภาพที่ 12 แผนภาพแสดงจำนวนแมลงศัตรูธรรมชาติจากกับดักแสงไฟ ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 30 กันยายน 2565 ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

Blast Unit of Severity (BUS): ค่าดัชนีที่บ่งชี้ถึงความเหมาะสม หรือ ความเสี่ยงในการเกิดโรคไหม้ของข้าว ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ค่าอุณหภูมิความชื้นสัมพัทธ์ และช่วงเวลาน้ำค้างของแต่ละวัน ข้อมูลค่า BUS ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 - 30 กันยายน 2565 พบเกินค่าวิกฤต 2.25 จำนวน 3 วัน ได้แก่ วันที่ 11 - 13 กันยายน 2565 มีค่า BUS สูงสุด เท่ากับ 5.30 (ภาพที่ 13)

ภาพที่ 13 ค่าความเสี่ยงของอากาศต่อการเกิดโรคไหม้ (BUS) ที่วิเคราะห์ได้ระหว่างวันที่ 1 - 30 กันยายน 2565 ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย